CENTRELE DE ANTRENAMENT PE RAMURI DE SPORT

● „Pepiniere“ înfloritoare și... dimpotrivă ● Unde este grija federațiilor ? ● În vorbe, în cifre, în fapte

Centrele de antrenament pe ramuri de sport, răspîndite pe întreg cuprinsul țării și finanțate direct de federațiile de specialitate sau de consiliile regionale pentru educație fizică și sport, au adus și aduc un substanțial aport la dezvoltarea activității de performanță. Unele dintre acestea, adevărate „pepiniere“, alimentează an de an cu tinere elemente de valoare atletismul, boxul, schiul, natația, sportul luptelor, halterelor etc. O serie de sportivi fruntași, campioni republicani la seniori sau juniori, au provenit din aceste centre: Mihaela Dobocan — de la centrul de natație al asociației Metalul Turda, cei trei cicliști Suciu (Gheorghe, Stefan și Andrei) — de la Dezrobirea Brașov, luptătorii M. Civic și Luca Rădoi de la Lugoj, boxerii Gh. Chivăr de la Industria sîrmei C. Turzii, Dan Bunea și Mihai Aurel de la C.S.O. Brăila, tenismanii Santei și Mureșan tot de la Industria sîrmei etc.

Fiintînd mai ales pe lîngă asociații sau cluburi aceste centre sînt menite să polarizeze elementele cele mai valoroase din împrejurimi, să se ocupe de creșterea lor pe baza unui antrenament științific, condus de cadre de specialitate. De asemenea, trebuie să existe o bază materială de bună calitate — rezultat al „aprovizionării“ și îndrumării directe de către federațiile de specialitate și consiliile regionale.

Au reușit aceste centre de antrenament să corespundă deziderатelor pentru care au fost create? Dispun ele de o bază materială adecvată? Sînt ele amplasate judicios pe teritoriul țării, în regiuni cu tradiție sau cu condiții pentru dezvoltarea sportului respectiv? Au cadre de specialitate? Reușesc ele să atragă în jurul lor elementele cele mai valoroase?

Întrebări care-și așteaptă răspunsuri

Fără îndoială că existența unei baze materiale pentru sportul respectiv este o condiție sine qua non pentru ca un centru de antrenament să dea rezultatele scontate.

Acolo unde s-a ținut cont de acest criteriu de bază, lucrurile au mers bine. Centrele de antrenament de box de la Brăila sau Cîmpulung Muscel, centrul de schi de la Abrud, de tenis de la C.S.M. Cluj, de lupte de la Lugoj și multe altele, avînd săli, terenuri, aparatura necesară etc. au dat promoții de tineri bine pregătiți, care în decursul cîtorva ani au urcat pe podiumul învingătorilor la diferite competiții interne și chiar internaționale.

În unele cazuri — pentru o mai bună repartizare teritorială — centrele de antrenament au fost implantate în locuri unde nu exista o bază materială. De la înființarea lor, însă, s-a făcut totul pentru ca ele să fie dotate cu tot necesarul pentru buna desfășurare a activității. Așa s-a întîmplat cu centrul de natație de la Turda, cel de box din Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, centrul de lupte de la Săcele, de tenis de cîmp de la Cîmpia Turzii etc.

Sînt însă alte centre care vegetează, care abia își trag sufletul, sau, pur și simplu, au fost înființate doar pe hîrtie. De ce?

— N-avem bază materială pentru centrul de atletism de la Drăgănești-Olt — ni s-a răspuns de către Consiliul regional pentru educație fizică și sport Argeș. De-abia acum se lucrează la pista de atletism.

— Nu știm de ce s-a hotărît să avem un centru de antrenament de atletism la Mercurea (raion Sebeș) — ni s-a spus la Consiliul regional Hunedoara — de vreme ce aici nu avem pistă de atletism, nici profesor de specialitate, nici materiale. Cu o groapă de sărituri (în curtea liceului) și o prăjină dată de noi, nu se pot scoate rezultate. Noi am propus să facem acest centru la Sebeș, aducînd de la Daia (6 km) pe prof. I. Totoianu, cu specializare atletism.

Un răspuns similar l-am primit în legătură cu centrele de antrenament la haltere din Ilia, Cogealac și, mai ales, Podu Iloaiei.

— La Podu Iloaiei, centrul înființat pe lîngă asociația Știința a liceului din localitate există doar pe hîrtie. De aceea, Consiliul regional pentru educație fizică și sport Iași vrea să ia haltera cu care a fost dotat — ne informează tovarășul Ștefan Petrescu, antrenor federal.

Asemenea centre deficitare sau amenințate cu dispariția mai sînt. Cine poartă vina acestei stări de lucruri? Principiul repartizării teritoriale sau aplicarea lui formală? Nu cumva lipsa de atenție din partea federațiilor de specialitate și a consiliilor regionale — pentru cele înființate direct de acestea? S-au interesat aceste organe cu precădere de baza materială (terenuri, echipament, utilaje etc.) necesară desfășurării normale a activității centrelor respective? Ce se întîmplă cu banii trimiși de federații în acest scop? Se folosesc la timp și judicios? Nu cumva unele federații și consilii regionale au scăpat frînele și au unele centre care-și duc existența la voia întîmplării?

Sînt întrebări care își așteaptă răspunsuri.

Dragoste cu sila nu se poate

De cele mai multe ori, slaba activitate a unor centre se aruncă pe seama amplasării lor greșite, fără a se ține cont de tradiție.

După cum am mai spus, amplasarea centrelor s-a făcut în scopul ca toate regiunile să participe la crearea bazei largi a sportului de performanță. Principiu deosebit de bun. În dinamica lui, însă, s-au ivit deficiențe. De ce? Pentru că uneori acest principiu s-a aplicat mecanic, fără a se ține cont de tradiție — acolo unde ea exista — sau chiar s-a venit *împotriva* acestei tradiții.

Departe de noi gîndul de a fetișiza acest element! Tradiția își are ponderea ei în ansamblul factorilor ce condiționează bunul mers al centrelor de antrenament, dar ea nu este indispensabilă. Și exemple ar fi destule pentru a ilustra această afirmație.

Pînă nu de mult, la Hunedoara nu se putea vorbi de caiac-canoe. Datorită însă „apariției“ lacului de acumulare Cioclș și sprijinului întreprinderilor hunedorene, s-a creat o puternică bază materială pentru acest sport. Antrenorul Ilie Munteanu a reușit să aibă la acest centru un lot de 30 de sportivi, dintre care unii s-au și afirmat.

La Aiud n-a existat tradiție în atletism. A fost, însă, destul să se găsească un om inimos — prof. Dorin Duna — un director de școală căruia să-i placă sportul — tov. Mezei — și școala din Ciumbrud a devenit un puternic centru de atletism, cu o bază materială foarte bună (inclusiv sală de sport!), concurînd cu succes în campionatul regional și republican.

La Cîmpia Turzii n-a existat tradiție în tenisul de cîmp. Datorită însă muncii neobosite a antrenorului Gavrilă Vaida, a sprijinului directorului general al întreprinderii — tov. I. Stanatiev — un mare iubitor al sportului, acest centru rivalizează cu C.S.M. Cluj, unde a existat tradiție!

Așadar, tradiția se poate crea. Pentru asta se cere însă efort susținut, pasiune!

Nu-i mai puțin adevărat că acolo unde s-a venit împotriva tradiției, rezultatele sînt slabe. Un exemplu: centrul de antrenament (regional) de baschet de la Bistrița (regiunea Cluj). Aici există o puternică tradiție la handbal. În loc să se creeze însă un centru de antrenament la handbal, „regionala“ Cluj a hotărît să înființeze un centru de... baschet, pe motiv că în împrejurimi există mulți tineri cu... talie înaltă și în oraș este un cadru de specialitate (prof. D. Popitan). Ne întrebăm: de ce nu s-a înființat un centru de baschet la Huedin, unde din 1960 există o puternică mișcare în această direcție, datorită muncii neobosite a prof. Tiberiu Bodola — nepotul cunoscutului fotbalist cu același nume — care a reușit să implanteze baschetul în această localitate, în ciuda faptului că sus-numitul profesor nu are specialitate baschet, ci... matematică!

O concluzie? Da! Tradiția nu este un element indispensabil, ea se poate crea. A nu ține cont însă de existența ei și a veni împotrivă-i, este egal cu a pregăti, deliberat, sucombarea unui asemenea centru. Pentru că, orice s-ar spune, dragoste cu sila nu se poate...

Metehne vechi sub măști noi...

Și-acum, o întrebare pe care ne-am pus-o de la început: reușesc aceste centre de antrenament să atragă cele mai valoroase elemente din raionul unde se află ele?

În urma anchetei realizate de noi, putem da un răspuns afirmativ pentru majoritatea acestor centre. Sînt antrenori, profesori de educație fizică, metodiști ai consiliilor regionale și raionale care cutreieră comunele în căutare de talente, interesîndu-se de performanțele elevilor de la diferite școli, ducînd cu ei și cu părinții lor muncă de lămurire pentru a-i atrage către centrele de antrenament. Sînt profesori de educație fizică și directori de școli care îndrumă ei înșiși elevii talentați spre aceste centre, urmărindu-le antrenamentul, prezența, rezultatele.

Sînt însă și situații în care își fac loc interese înguste, meschine — ceea ce duce la „aprovizionarea“ centrelor de pe o arie restrînsă. *În vorbe*, oricare profesor de educație fizică din Aiud sau Bistrița, să zicem, declară că sprijină centrele de atletism din raionul lor. În fapt, însă, ei atrag elevii bine dotați spre alte ramuri de sport, găsesc tot felul de subterfugii pentru a-i îndepărta de atletism sau, pur și simplu, vin cu represalii bine mascate din punct de vedere pedagogic („Nu i-am dat voie la antrenament că a luat notă slabă la matematică“ etc.). Alteori, profesorul îți răspunde pe șleau, fără jenă:

— Eu l-am descoperit pe X. De ce să-l dau altuia, cînd pot să-l cresc eu?

Răspunsul trădează un egoism cu implicații arivistice, care poate duce la ratarea unui virtual campion, deoarece profesorul respectiv, de cele mai multe ori, nu are nici calificarea și nu poate crea nici condițiile necesare — pe care un centru de antrenament le are — elevului său.

În această direcție, se impune o analiză temeinică de către consiliile regionale pentru educație fizică și sport și secțiile de învățămînt regionale, pentru ca asemenea mentalități greșite să dispară și dirijarea tinerilor talentați spre centrele de antrenament să se facă în condiții normale, „dezbărînd pe unii dascăli — cum s-a exprimat prof. D. Duna — de metehnele vechi ascunse sub măști noi și motive pseudo-pedagogice“.

Ce ne trebuie: pasiune sau înaltă calificare?

O problemă dintre cele mai importante pentru buna desfășurare a activității centrelor de antrenament pe ramuri de sport este aceea a cadrelor de specialitate. Crearea de centre de antrenament finanțate de federații sau de consiliile regionale presupune existența unor antrenori cu înaltă calificare, capabili să le conducă în mod competent. Am spus „presupune“, deoarece nu întotdeauna centrele au asemenea cadre.

Uneori, centrele de antrenament sînt încredințate unor antrenori cu multă tragere de inimă, dar fără o pregătire deosebită, situați la periferia celor mai noi cuceriri pe plan mondial în sportul respectiv. Alteori, ele sînt conduse de cadre calificate, cărora însă le lipsește pasiunea. Și într-un caz și-n altul, rezultatele sînt plafonate.

Chiar dacă ar fi avut o bază materială asigurată, centrul de antrenament (regional) de atletism de la Mercurea — Sebeș nu putea progresa din lipsa unui antrenor de specialitate, tov. învățător I. Teslaru neavînd specializarea respectivă. La Ilia există un centru de antrenament la haltere, condus de un specialist în acest sport: prof. I. Costea. Progresele sînt însă mici, în primul rînd pentru că nu se pune suficient suflet. Prof. I. Costea este de părere că un asemenea centru nu are rost pe lîngă un liceu, „deoarece copiii nu pot fi angajați de la vîrstă fragedă în sportul halterelor“. Afirmația vine în contradicție cu cele mai recente cercetări științifice din U.R.S.S. (ziarul nostru a publicat un articol al lui A. I. Falanaeev despre aceste cercetări) și cu experiența pe plan mondial (Se știe că halterofilii americani Sheppard, Davis, Konno cît și cei sovietici practică sportul halterelor de la 13—14 ani).

Dacă se pornește de la o idee preconcepută și se lucrează fără interes — ca în cazul centrului de la Ilia — fără îndoială că nu se pot scoate performanțe. Acolo însă unde există pasiune, rezultatele nu întîrzie să apară. Este cazul antrenorului Gavrilă Vaida, de la Cîmpia Turzii, pe care l-am citat mai sus. Deși nu are o calificare superioară, citește, se documentează, pune suflet. Și nu întîmplător din mîna lui au ieșit tinerii tenismani Santei și Mureșan...

Așadar, ce ne trebuie: pasiune sau înaltă calificare? Credem că amîndouă.

★

Problema centrelor de antrenament pe ramuri de sport are, desigur, și alte fațete, pe care nu le-am putut cuprinde în rîndurile de mai sus: sistemul finanțării lor — adeseori banii federațiilor fac prea îndelung popas la consiliile regionale sau nu ajung de loc la destinație — „aprovizionarea“ lor cu cele mai bune materiale — atribut adeseori uitat, al federațiilor și al consiliilor regionale — îndrumarea metodică, numărul lor redus (la natație îndeosebi) ceea ce nu asigură o bază largă sportului de performanță etc.

Înainte însă de a analiza și aceste aspecte, este necesar ca federațiile de specialitate și consiliile regionale pentru educație fizică și sport să *reconsidere parametrii problemei, să se intereseze mai îndeaproape de activitatea centrelor, să analizeze din nou AMPLASAREA LOR, ÎNCADRAREA cu antrenori de specialitate, să le sprijine în depistarea și atragerea tuturor elementelor valoroase și, mai ales, să se ocupe de crearea unei puternice BAZE MATERIALE*, o condiție esențială pentru viabilitatea acestor centre de antrenament care înghit anual *peste 7 milioane de lei*, iar unele dintre ele nu-și ating decît parțial scopul pentru care au fost create.

SEVER NORAN

O PARTIDĂ DE... SOMN!

Pînă de curînd, tinerii cooperatori de la „Unirea“ Sebeș se întîlneau, seară de seară, la clubul cultural-sportiv.

— Vii la o partidă de șah?

— Facem un joc de tenis de masă?

Acum, aceste dialoguri s-au transformat în: **„Haide la culcare!“** Pentru că clubul cultural-sportiv s-a transformat — ați ghicit — în dormitor!

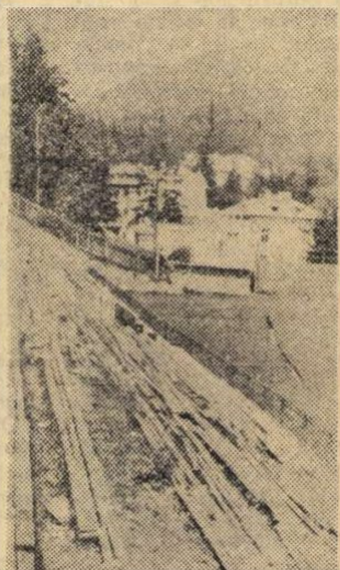
Treziți-vă, tovarăși din conducerea cooperativei!

UNA BUNĂ, UNA...

Că activiștii consiliului asociației sportive Minerul Baia Mare au pavoazat stadionul cu frumoase steaguri de mătase e, desigur, foarte bine. Că le-au lăsat acolo și după meciul cu Vllazuia Skodra, în toate zilele în care a plouat torențial, e foarte rău. Poate că și acum stau acolo. Așteaptă... zăpada?

VĂ PLACE?

Într-o zi, cineva a rupt o scîndură; într-o alta două. Și tot așa pînă cînd frumoasa tribună a stadionului „Carpați“

din Sinaia s-a transformat în... ceea ce vedeți și dv.

Curios este că nimeni nu zice și — mai ales — nu face nimic.

TE-AȘTEPT DE UN AN...

Ne scrie președintele asociației sportive din comuna Poiana, raionul Calafat. Un președinte care nu prea e președinte, al unui consiliu care nu prea e consiliu. Și știți de ce? Pentru că, de mai bine de un an, nici unul dintre activiștii Consiliului raional pentru educație fizică și sport nu și-a luat inima în dinți să străbată cei cîțiva kilometri pînă în comuna Poiana (cea mai mare din regiune).

Dar, de ce trebuia să vină cineva de la „raion“? Ne spune tov. Gh. Lica: **„Ca să întocmească... procesul verbal de constituire a asociației (!?)“**

Frumoasă treabă. Stați la birou, tovarăși. Nu vă deranjați! Mai ales că mare lucru nici n-ați avea ce face acum la Poiana. Teren nu mai este. Echipamentul și materialele sportive au dispărut. Competiții nu se mai organizează. Ce să... controlați?

Stați liniștiți la Calafat! Mai ales că, oameni corecți, tovarășii din conducerea cooperativei de consum din Poiana au avut grijă să vă vireze 8 000 de lei. Chiar dacă — din cauza dv. — cei din Poiana nu pot cheltui nici un ban pentru activitatea sportivă pentru că nu s-a făcut... procesul-verbal de constituire!?

Hai să lăsăm gluma!..

Rubrică redactată de VALERIU CHIOSE și DAN GÂRLEȘTEANU, după scrisorile corespondenților noștri